ప్రబంధము

సెలవలు ఇవ్వగానే ఇద్దరమూ కలసి బయలుదేరాము.

శంకరానికీ నాకూ ప్రాణస్నేహం. ఏ పొరపొచ్చెమూ లేకుండా తోడునీడగా, జీవికాజీవులము అయి మెలగుతూన్నాము. హాస్టలులో కూడా, వార్డెనుతో పోట్లాడి ఒకే గదిలో ఇద్దరమూ ఉండే ఏర్పాటు చేయించుకున్నాము.

--మొదట, బెంగుళూరులో వెకేషన్ గడిపేద్దామనుకున్నాము. నాకు, గోమటేశ్వరుణ్ణి, బేలూరి దేవాలయ శిల్ప సౌభాగ్యాన్ని దర్శించి రావలెనని ఎంతో ఉబలాటంగా ఉంది. పనిలోపనిగా మైసూరువెళ్ళి, సంస్కృతగ్రంథాలు కూడా కొని తెచ్చుకోవచ్చునుగదా అనుకున్నాను. శంకరానికి యకాయకిని పూనాకొట్టేసి ప్రభాత్ నగర్ లో ప్రదక్షిణాలు చేస్తూ ఉందామని...అసలు అతనికి అదీ మనసులో ఊహ: కాని, నాకు సంగతి తెలుసును కాదూ, కర్మంచాలక ఏ శాంతా ఆప్టే అయినా కంటపడటం సంభవించిందో, ఇక మళ్ళా ఇంతలో తిరుగురైలు ఎక్కించడం నా తరంగాదు. అందుకని ఆ ప్రయాణం పడగొట్టేశాను.

సంగీత సప్తాహం జరుగుతున్నది కదా, పోనీ పట్నంలోనే దిగబడిపోయి, తమిళగానవాహినిలో మునకలు వేయకూడదా అని, ఇంకో ఆలోచన చెప్పాడు. నాకు అదీ నచ్చలేదు. ముచ్చటకైనా మన గాయకులలో ఒక్కడినైనా వాళ్ళు కచేరీకి పిలవనప్పుడు, ముడుపు దర్శించుకుని మనం ఆ అరవసొద వినడానికి ఎందుకు తయారు కావలెనని, ఆంధ్రాభిమానం మస్కాతో ఆ ధోరణీ మాన్పించాను.

ఇంటికి వెళ్ళడం ఇద్దరికీ మనస్కరించలేదు. తర్జన భర్జనలమీద ఏలాగైతేనేం చివరకు కూడబలుక్కుని, ఒకమాటమీదకువచ్చి మాతామహస్థానానికి ప్రయాణమైనాం.

మా తాతగారి ఊరూ, శంకరంతల్లి పుట్టిల్లూ ఒకటే. ఆ యింటికీ ఈ యింటికి ఒక అరమైలుదూరం ఉండవచ్చును. మా యిద్దరికే స్నేహంకానీ, ఉభయకుటుంబాలకూ విశేష పరిచయం లేదు.

--రైలుదిగి శంకరం వాళ్ళవాళ్ళయింటికి వెళ్ళిపోయినాడు తిన్నగా. సాయంకాలము కాని తిరిగి కలుసుకోలేదు. ఆనాడే అతని తాత ముత్తవ లిద్దరూ ఇంటికి మనమణ్ణి కాపలాపెట్టేసి రామేశ్వరం వెళ్ళిపోయినారుట, వారం పదిరోజులలో అల్లా తిరిగివస్తామని – మళ్ళా కాలేజీ తెరిచే వేళకు శంకరం బయలుదేరడానికి ఇబ్బంది రాకుండా.

మాయింటికివచ్చి నాతో బాటు భోజనం చేస్తూ ఉండవచ్చుననీ, తాతగారు చాలా సౌమ్యులూ సరసులున్నూ గనుక అన్యథా భావించకపోవడం అటుండగా, నీవు ఒంటరిగా చేయికాల్చుకుంటూ ఉండటం చూసికూడా, చేతిలో గరిటె

లాక్కుని గిరవాటువేసి, మనయింటికి తీసుకువచ్చి నీతోబాటు మడిగట్టించకుండా చూస్తూ ఊరుకున్నావా, గృహస్థధర్మంలో అది చాలా తప్పుకాదా అని చాలా నొచ్చుకుంటాడనీ ఎన్నో విధాల చెప్పిచూశాను. కాని ఒప్పించలేకపోయినాను.

మొదట రెండుమూడురోజులు అసలు కనిపించడమే మానివేశాడు. చూసిచూసి ఇది పనిగాదనుకుని, ఏలాగైతేనేం మెడలువిరిచి, కాఫీకన్నా నాదగ్గరకు వచ్చేటట్టు బ్రతిమాలి, అతనిచేత పట్టుబలవంతాన తల ఊపించాను. అప్పటినుంచీ ఉదయం, సాయంకాలం వస్తూండేవాడు. అదైనా తాతగారికంటబడకుండా: కనబడితే ఆయన నిలవేసి మొహమాట పెడతాడేమోనని భయం.

వారంరోజులు గడిచిపోయినవి, ఏ విశేషమూ లేకుండా. ఇక కథ మొదలూ – శంకరం అసలే రసావేశందారుడు. అందులో కవి. అంతకన్నా ప్రాచీన ప్రబంధ మర్యాదలూ, ఆ వైభవాలూ అంటే చెవి తెగ్గోసుకునే ఛాందసస్వభావం కలవాడు. ఒంటరితనం, విహరించుతూ ఊహలు రేగించుకునేందుకు ఆవరణలో నందనాన్ని మించే వనం – ఇక చూసుకో, ఏదో మునగకుండా ఏలా ఉంటుంది?

చెప్పకునేందుకు, నాకన్న అప్తులెవరూ లేరు. ఓ పట్టాన మనసువిడిచి ఇంకొకరితో చెప్పేందుకూ బిడియము. చెప్పందీ, మనస్సులో బాధ వెలిబుచ్చుకోందీ వీలులేదు. పనస, నాదగ్గర ప్రారంభించాడు. ఆరోజు కారోజు వేదన పెరుగుతూంది. పనేమీ జరగదు. గొంతెమ్మకోరికలతో కలవరిస్తూన్నాడా అని విన్నకొద్దీ ఒక్కొక్కప్పుడు నాకు కోపం వస్తూండేది. చెప్పి చెప్పి, కుమిలిపోతూ, చాలా ఖిన్నుడై వంచిన తల ఎత్తకుండా గంటలాది కూర్చుంటాడు. అతనిస్థితీ, ఆదుర్దా, పడుతూన్న వేదనా చూసినకొద్దీ జాలివేస్తుంది. కాని ఏం చెయ్యగలం? మనకు కేవలం అననుభూతమైన, అపరిచితమైన విషయం!

––అదివరకల్లా చాలా తగ్గుశ్రుతిలో గుసగుసగా ప్రసంగించేవాడల్లా, అవాళ ఎందుచేతనో రెచ్చిపోయి, ఊరూ నాడూ ఏకమయేటంత గొంతుకతో ఎత్తుకున్నాడు ఉపన్యాసం. నేను తెల్లబోతూ నోరుమెదల్పకుండా ఎవరన్నా వినిపోయేరు నెమ్మదిగా మాట్లాడమని అదమాయించకుండా, ఏమిటి ఇలా అయిపోతున్నాడేమా అని ధ్యానంతో, పరధ్యానంతో వింటూ కూర్చున్నాను. కొంతసేపటికి, అలా పియానోస్థాయిలో ఎత్తుకున్నవాడల్లా చలవలు కమ్ముతూండగా, థర్మామీటర్ క్రుంగుకుపోతూన్నట్టు హార్మోనియమ్ మధ్యమములోకీ వయొలిన్ మంద్రంలోకీ దిగిపోయి కంజీరా, గమకపు ముక్తాయింపు కడాపటి పుణుకుడు దెబ్బతో ఠపీమని ఆగిపోయి, నిరీహతో "వెళ్ళివస్తానోయి" అంటూ లేవడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. నాకు ఏమని జవాబు చెప్పడానికీ వెళ్ళమనడానికీ మనసొప్పింది కాదు.

"పోనీ ఎక్కడికన్నా షికారు బయలుదేరుదామా?" అన్నాను కొంచెం హుషారుగా – ఆ వాలకం ఒక్కక్షణమైనా మరపించుదామని. కాని నఞర్థద్యోతకంగా తల ఊగించి ఏదో ఆలోచించుకుంటూనే, నిలుపుచూపులతో లేచి వెళ్ళిపోయినాడు.

నాకు మనస్సు నీరైపోయింది. కదలడానికి బుద్ధి పుట్టింది కాదు. కోటు చిరాకుతో ఊడబెరికి, వంకెకు విస్సిరేసి, దమ్ము ఆరకుండా సిగరెట్టుమీద సిగరెట్టు నోరు బెరడెక్కేదాకా ఊదేసి అంతవరకున్నూ మహామజాగా నడుస్తూన్న నవల పేజీ

తిరగక, టేమీదకన్నా మనసుపోక, రాత్రంతా నానాగందరగోళపడి ఉలికులికిపడుతూ శంకరం మీద - కునికినప్పుడల్లా పీడకలలుకంటూ, కన్ను మూసీమూయక, పొద్దుపొడవగానే పక్కమీదనుంచి లేచి అమ్మమ్మను ఉరుకులూ పరుగులూ ఎత్తించి కాఫీ కాయించి, తాతగారు నిదురలేవకముందే ధనస్సు చేసేశాను. సైకిలు వేసుకుని, మళ్ళా భోజనం వేళదాకా చాంద్రాయణం చేసి మనసు సాఫీచేసుకువద్దామని తయారీగా, కిటికీ అడ్డుకమ్మీ గాడిమీద అద్దంనిలిపి షేవ్ చేసుకుంటూ బుగ్గలు పూరించడానికి వీలైనపుడల్లా వంటబట్టివున్న ఇంగ్లీషుట్యూనులో యేదో ఒక బార్ ఈలతీస్తూ ఉదయించడానికి మెరుగెక్కుతూన్న వెలుగుముద్దను చూస్తూ పక్కకన్నా మరలకుండా నిటారుగా ఉన్నాను.

"ఎవరా కవికుమారుడు?"

—తాతగారు, గుమ్మానికి చేరగిలపడి జంధ్యపు పోగులు కొనగోటితో హాటాహాటి మీటి సరిజేసుకుంటూ, అదోరకం కొంటెనవ్వుతో నిలుచుని ఉన్నాడు. నేను ఆయనకు జవాబు చెప్పకుండా, వెనుకకు తిరిగి చూడకుండా, రేజర్‌ను చెంపలమీద స్వారిచేయించుకుంటూ, మాట వినిపించనట్టు ఊరుకున్నాను. హెచ్చరికలుగా అంగవస్త్రం పింజెవిప్పి ఝాడించాడు. అప్పటికీ వినిపించుకోకపోవడం చూసి, నాకు దగ్గరగా వచ్చేసి...

"ఎవరుబాబూ ఆ పుంభావ సరస్వతి?" అని ప్రశ్న మెలివేశాడు. ఈలోపుగా గడ్డం నున్ననైపోయింది. క్రీమ్ రాచుకుంటూన్నాను. ఇంతకుపూర్వంలాగా నోరుమెదపలేననే వంకపెట్టి మౌనంగా నెట్టుకురావడానికి వీలులేదు.

"నా స్నేహితుడు" అన్నాను విధిలేక - ఏదోమాట చెప్పాలికదా అని. ఆయన ఇందులో చెణుకు గ్రహించలేదనా? కాని, ఆ మెట్టువిడిచి పైకోటిలో...

"అవునులే - ఏమిటి విశేషం?"

ఆ ప్రశ్నకు అర్థములేదన్నట్టు ఆయనవంక చూడబోయినాను గాని, వేయబోయే పేచీ ముందుగానే గ్రహించి, కాపుమీద ఉండే పహిల్వానులాగా చూపు కలపకుండా,

"మరి, అలా ఉన్నాడేం?" అని రెట్టించాడు.

"ఎలా?"

"అమావాస్య ప్రేయసిమీది అనురాగాన్ని ఛందోబద్ధంచేసే కవికిశోరంలాగా!"

ఆ ఎత్తిపొడుపు, మాటలలో కోరదనం నన్ను పరాకు పెట్టేసినవి. చెప్పకూడదన్న మాట మరచిపోయి, మనసు విడిచి...

"పాపం! ఏంచేస్తాడు? అతని జీవితాకాశాన్ని విషాద మేఘము లలముకున్నవి" అని, తెలివితక్కువ గడుసురకంగా సమాధానమిచ్చాను. తాతగారు వింటూ కనులర మోడ్చి కలకలా విప్పి...

"అలాగేం? పద్యాలు వ్రాసేది - అయితే, అతడా!"

"నీ వేళాకోళానికేమిలే"

"కాదురా నాయనా. అతనికి వచ్చిన విపత్తు ఏమిటి? కాస్త నా చెవినికూడా పడవెయ్యరాదూ? ఎంత అరసికుణ్ణయినా..."

మాట మలిపేయడం చేతగాక తప్పించుకుని బయటపడి అందకుండా పోదామని, నేను - నా వెంటపడి వదలకుండా తాతగారు!

"ఊరుకో. అతను వస్తున్నాడు. వింటే బాగుండదు."

కిటికీగుండా దూరాన్నే, రోడ్డు మొగదల కనిపించాడు శంకరం. మా యింటికే వస్తూన్నాడు. తాతగారు దండకాన్ని అక్కడకు త్రెంచేసి ఆప్యాయంగా నా దగ్గరకు వచ్చి భుజం మీదుగా ఉటారించి చూసి తల ఊపుతూ నవ్వు బిగబట్టి పచారుచేయడం మొదలుపెట్టారు. గబగబ ఎదురువెళ్ళి అతన్ని లోపలికి తీసుకువచ్చాను నేను.

"రావోయి, ఇలా కూర్చో" అని ఆయన చొరుచుకు వచ్చి సప్రశ్రయంగా పలుకరించి ఆసీనుణ్ణి చేసి తానుకూడా మాసరసను కుర్చీ ఉపధానంతో దులుపుకుని కూర్చున్నాడు.

"ఇప్పుడే చెపుతూన్నాడు, మనవాడు నీ విషయం!"

శంకరం గాభరాతో నావైపు చూశాడు. "ఎంతో నీదగ్గర వెళ్ళబుచ్చుకుంటే, ఇలా వంచనచేస్తావా? ఇది నీకు న్యాయమేనా?" అనే నిష్ఠురం అభివ్యక్తమౌతూన్నది అతని చూపులో.

"నేను చెప్పలేదు. కాని ఈ దేవాంతకుడు ఏలాగో కనిపెట్టేశాడు. మించివచ్చింది కనుక, అయినా, ఈయనకు తెలిసినా ఏమీ ప్రమాదంలేదులే" - ఈ భావపరంపర తిరుగు చూపులో గుప్పించాను.

తాతగారు మా సైగలకని కాబోలు ఒక నిమిషం వ్యవధియిచ్చి...

"ఏమిటోయ్ విశేషం?" అని సూటిగా అడిగేశాడు శంకరాన్ని. నాకు మతిబోయి, తెగింపుగా 'ఫరవాలేదు చెప్పేసెయ్యి' అని కడకంటి కదలికతో హుషారు అందించాను. అక్కడితో శంకరం భావతరంగణికి వరదలై పోయినవి.

తటాపటాయించి, దిటవుతెచ్చుకుని, అవ్యక్తంగా "నేను...నా...జీవితం..." గాద్గది కానికి అడ్డుతగిలి ఆయన పకాలున నవ్వుతూ-

"నాకు తెలుసులేనోయ్. అదో ఆకాశం, అందులో అకాలంలో విషాదమేఘాలూ. ఈ సరంజామాకేంగాని - ఇంతకూ ఆ అమ్మాయి ఎవరు?"

గుళ్ళబారుగా అడిగిన ప్రశ్నకు సాఫీగా జవాబుచెప్పలేక, అదిరిపోయినాడు.

"ఆ అమ్మాయిని.... నేను... మనసారా..."

"వరించి ప్రేమిస్తున్నావు, సరేనా: ఇందులో కొత్త ఏముందీ, అదికాలాన్నుంచీ వస్తున్న కథేకాదూ? ఎవరు బాబూ, ఆ భాగ్యవతి?"

"పద్మావతి"

"ఓహో! గీతగోవిందం తాలూకా?"

అందరమూ నవ్వేశాము. తాతగారు మళ్ళా అందుకొని-

"అదికాదోయ్ - నా అభిప్రాయం. ఇప్పటి మనవాళ్ళమనసులో నాయికలకన్న - ఎంత పాత బంగారమైనా జయదేవుడి అనంగ సర్వస్వం కొంచెం మెరుగెక్కువే కాదా అని."

"కాదు తాతయ్యా, ఈ అమ్మాయి..."

"ఎవరో బయటపెట్టకపోతే నాకు ఎలా తెలుస్తుంది చెప్పు? మాహయాంలో గనక అయినా, పదహారేళ్ళు దాటిన ప్రడుచుపిల్లల జాబితా యావత్తూ జిహ్వాగ్రాన నిరంతరం అలా తాండవిస్తూ ఉండవలసిందే! ఇప్పుడు ఇంకా కొంచెం వివరాలు తెలిస్తేగాని అందుకునే స్థితిలో లేం కాదూ?"

"చయనులుగారి మేనకోడలు"

"శహబాస్. ఇక కథ సాగనీ. అయితే పూర్వరంగం ఎంతవరకూ నడిచింది?"

"ఆ అమ్మాయికి నామీద చాలా ఇష్టమండీ."

"అలాగే. మరి అభ్యంతరం ఏముందీ?"

"కాని, ధైర్యంచేసి పలుకరించలేకుండా ఉన్నాను."

"ఏమిటో అంతా కొత్తగా ఉందోయ్ నాకు. తెలియక అడుగుతాను – నీవు ఏలా గ్రహించగలిగావంట, ఆ చిన్నదానికి నీమీద మమత ఉందని?"

"ఒక్క చూపులో తెలియదూ?"

"ఆహాc, నిరభ్యంతరంగా! ఇక ఆలస్యందేనికీ?"

"తాతగారూ! మన్నించండి, స్వోత్కర్ష చేసుకుంటూన్నందుకు: ఆ అమ్మాయి దివ్యప్రణయైకరూపిణి, ఆమె ప్రేమచంద్రికలలో నా కావ్యవాణి పులకించాలి."

మాయలోకం కలత లెరుగలేని అమాయక అర్భకుడై పోయినాడు తాతగారు చూపులలో.

"ప్రబంధనాయికలాగున్నదే" అని ఊదాడు.

"విద్యావతి నా వేదనను గ్రహించి అనుతాప పడగల ప్రౌఢ. ఎన్నడు ఈ దీనుణ్ణి అనుగ్రహిస్తుందో కదా!"

"సరే కాని – అనుగ్రహించడం అంటే అంతసులువుగా జరిగేపనా బాబూ, యీ కలికాలంలో. ప్రేమగీతాలేమైనా వ్రాశావా?"

"అహో! వెన్నెల విరిసిపోతూన్న నిశాప్రశాంత సమయాల్లో రాల్లరగించే ఫణితితో అమె యింటి ఎదుటి పచ్చిక బయలున విడిసి పఠించాను."

"చెప్పవేం, మరి"

చాలాసేపు ఆలోచించారు తాతగారు. ఆలోచనలో నుంచి ఓ పట్టున గుక్కతిప్పుకుంటూ, ప్రసన్నభావంతో శంకరాన్ని తనవెంట రమ్మని పిలుచుకుని వీధిలోకి వెళ్ళిపోయినారు.

ఆ మరునాడు సాయంకాలం టీ నింపి, జీవజ్యోతిని ప్రజ్వలించుకుని శంకరం ఏమైనాడో, ఉదయంకూడా కనబడలేదు కదా, పోయి కలుసుకుందామని బయలు దేరబోయే సమయానికి, "నేనూ వస్తూన్నాను ఆగ"మని కొంచెంసేపు నిలిపివేశారు తాతగారు. స్థవిర రమాకుమారుడిలాగా వీలైనంత జాగ్రత్తగా అలంకరించుకున్నాడు. ఉపానహద్వయికి పాదానుసంధానంచేసి, పొలకర్ర చేతనందుకుని, నేను "ఎక్కడిదాకా" అని అడిగినమాటకు జవాబివ్వకుండానే పయనం సాగించాడు.

సన్నని వెన్నెల వచ్చింది. నేను దిక్కులు చూడకుండా తలవంచుకొని, తాతగారివెంట నడిచాను. శంకరం యింటి చాయలకు వచ్చాము. లోపలికి పోకుండా అక్కడే ఆగిపోయినాము. రవంత సేపటికి వీధిచివరను పద్మావతి కనుపించింది.

తిన్నగా, బెదరకుండా, సిగ్గుపడకుండా మాదగ్గరకు వచ్చేసింది. నేను బిత్తరపోయి నాను. తాతగారు ఆ అమ్మాయిని కనుసైగతోనే కుశల ప్రశ్నచేసి, వెళ్ళిపోయిన తరువాత నావైపు తిరిగి...

"నవ్వకుండా చూడగలిగితే రా" అన్నాడు. నాకు అర్థం అయీ, కాకా ఊరుకున్నాను.

"నవ్వవు కదూ?"

ధైర్యం చాలకపోయినా విధివతుగా తల ఊపవలసి వచ్చింది. కాని అంతలో తెంపు చేసుకుని,

"తప్పకాదూ" అని అక్షరమక్షరం తేల్చి, జంకుతూ అడిగాను. ఆయన నవ్వుతూ...

"యాన్యస్మాకగ్ం సుచరితాని

తాని త్వయా సేవితవ్యాని" అంటూ స్వరయుతంగా లాలనతో ఆజ్ఞాపించి "నవ్వేవుసుమా, కూడ" దని ముక్కుమీద వేలువేసుకుచూపి, నా చేయి పట్టుకొని రెండోచేత్తో తలుపుత్రోసి లోపలకు ప్రవేశించాడు.

హాలులోనుంచి తిన్నగా వసారావైపు వెళ్ళి సరాసరి తోటగుమ్మం సమీపించాము. తాతగారు నన్ను అక్కడ నిలిపి 'తలుపు నెమ్మదిగా చప్పుడు చేయకుండా సందుచేసి, తొంగిచూస్తూండు. నవ్వేవా, ఏమాత్రమైనా అలికిడి అయిందో వృథాగా సిద్ధాన్నం చెడిపోతుంది సుమా' అని గట్టిగా హెచ్చరించి ఇంకోవేపు వెళ్ళాడు.

తలుపుదాకా పోయి, సందేహించి, వెనక్కు తగ్గి మళ్ళా, మనసు కుదురుపరచుకొని, ఏమైనా సరేనని తలుపు సద్దుచేయకుండా ఓ రెక్క నొక్కిపట్టి, గడియ ఆడకుండా అందుకుని లాగేను.

చూశాను, చూస్తున్నాననే స్పృహకూడా లేకుండా అయిపోయి, నవ్వుకున్నానో ఏమో జ్ఞాపకం లేదు. ప్రభూ! ఆ దృశ్యం వర్ణనాతీతం.

నా చూపు యెదురుగా కుడివైపున పదిగజాల దూరాన ఒత్తుగా పొదరిల్లుగా తీగెలల్లుకునిపోయిన జాజిపందిరినీడను సుసజ్జితమైన పూలపాన్పు. కొంచెం ఎడంగా పెద్ద మేజామీద పూర్వకాలపు శోభనం గదుల్లో తారసపడే అనవసరపు సామాగ్రి, నేలజారుగా మోపెడేసి పూలతో రెండు దండలు.

అవతలగా, కటిక నేలమీద ఎలమావిగుబురుక్రింద చెల్లాచెదురుగా పోగుపడిఉన్న రకరకాల పూలరాశిమీద అపసోపాలుపడుతూ, దొర్లుతూ, లేచి కూర్చుంటూ మన్మథోపాలంభన పద్యపాదాలు అపశ్రుతిలో పలవరిస్తూ శంకరం! కుంభకోణం మంచి గంధం ఒళ్ళంతా పట్టించుకున్నాడేమో, మొదటి కోటింగ్ అయిన పులివేషగాడిలాగున్నాడు. ఈ స్థితిలో మరో మూలనుంచి ఆ అమ్మాయి ఆ ప్రాంతానికి వస్తూన్నది మందగమనంతో. నునుసిగ్గుతళుకుతో అడుగులు తడబడుతూండగా వచ్చి కొంచెందూరాన నిలుచున్నది.

శంకరం పద్మావతిని చూడగానే, స్ప్రింగులమీద కాలువేసినట్టు ఎగిరి నిలుచున్నాడు. నిలువకుండానే చేతులు చాపి, ప్రణయసంబోధనలు సమాసాలుగా కురిపిస్తూ ఆమె చాయలకు పరుగుతీస్తూ ఉద్వేగం ముమ్మరమై దోవబెడిసి, మేజామీదుగా బోల్తాకొట్టేశాడు.

ఆ అమ్మాయి పకాలున నవ్వేసింది. నవ్వులో లయలు తెలుస్తూ "అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు" అని సాగతీస్తూ తాతగారుకూడా దయచేశారు.

శంకరం పడ్డపాటు అంతకుముందు చూడనట్టుగాచూసి ఆగి ఆతురత చూపుతూ దగ్గిరికి వచ్చి "అదేమిటోయ్" అంటూ చేయి ఆసరాతో లేవదీసి నిలిపించి అంటుకున్న పూలరేకలు దులుపుతూ పరకాయిస్తూ...

"నిజంగా వసంతుడిలాగున్నావు తండ్రీ" అని అభినందించడం నెపంగా పద్మావతి మరీ విరగబడిపోయింది.

"ఇదుగో నీ ప్రేమనిధానం. ఈమె పల్లవ కోమల పాణిని" అంటూ సిగ్గునటనలు పోతూన్న ఆ అమ్మాయి పిడికిలి విడిపించి పట్టుకువచ్చి శంకరం చేతికి కలిపాడు. అతడు పేదబాపడు పెన్నిధినిలాగా ఒడుసుకోవడంలో వేళ్ళు నలిగినవి కాబోలు పద్మావతి కెక్కురుమని ఒక్క గుంజు గుంజింది. నాయకుడు నాయిక పాదతలాన కూలబడిపోయినాడు - ఒళ్ళు మరచిపోయి. కళ్ళు అక్కడ అప్పగించేసి ఉన్నానేమో తగునా అన్న విచారణే లేకుండా చిన్నతనపు అలవాటు ఎరువు తెచ్చుకుని తర్జని మడిమతో నాలుక మడతవేసి గింగురులుగా ఈలలు కొట్టేశాను. విని దద్దరిల్లుతూ ఉరికి అక్కడినుంచి దౌడు అందుకున్నాడు శంకరం. తాతగారూ పద్మావతీ కరువుదీరా నవ్వుకున్నారు. నవ్వుకుంటూ నడచివచ్చి తలుపునెట్టారు. "ఇక వెళుదామా" అన్నారు ఆయన.

మాతో కొంతదూరం కలిసివచ్చి, దోవలో విడిపోయింది పద్మావతి. ఆమె వెళ్ళిపోయినతరువాత నేను ధూకుడుగా "ఏమిటి తాతయ్యా! ఈ ఆగడం?" అన్నాను.

"ఈలా కూర్చుందాం కాస్సేపు" అని ఆయన రోడ్డు పక్కన మర్రినీడను బైఠాయించాడు. నేనూ చతికిలబడ్డాను.

"సిగరెట్ ముట్టించు" ముట్టించి మళ్ళా ప్రశ్నించాను.

"ఏమిటా? శృంగారం. అందులో విరహం"

"నీకు న్యాయమేనా?"

"నాకు చేతనైన సాహాయ్యం చేశాను. నీవూ చూస్తూనే ఉంటివికదూ దూతీధర్మం."

"ఇక మళ్ళా తలఎత్తుకు తిరుగుతాడా? నాతో మాట్లాడతాడా, జన్మకి! నీవు పెద్దవాడవుకదా అని..."

"అనే నేనూ చిలుకకు చెప్పినట్టు చెప్పి చూశాను. ఊహుఁ. తల్లిగర్భంలోనుంచే మేహనాడి స్తంభించిపోయిన ఈ వీళ్ళు ఎందుకు పనికివస్తారండీ. ఎంతసేపూ నిషామీద నిద్ర చంపుకుని పద్యాలు పేని... ప్రియురాలు కావాలేం వీళ్ళకి? కలలో అయినా ఆడపిల్ల మీదచెయివేసిందంటే కంగారుపడుతూ మంచంమీదనుంచి క్రిందకు దొర్లేరకాలు."

"అయితే, ఆ అమ్మాయికి శంకరంమీద..."

"పిచ్చి పిల్ల, మోజుగానే ఉందోయ్. ఈ మూగనోమురాయుడు పలికితేనా. దోవపోతూ ఆమెవంక చూస్తేనా? లోపలికి రావచ్చును అనే సూచనతో, ఓ మారు

మీ కవికుమారుడు దోవను వస్తూంటే వెనుకకు తగ్గి గేటులోపల నిలుచున్నదట సాభిప్రాయంగా. చూడకుండా పోతూంటే వినిపించాలని గేటు కమ్మీమీద టెలిగ్రాం కొట్టిందట. ఏం ప్రయోజనం? ఎందుకువచ్చిన చదువులు?"

"మరి, నీవైతే ఏం చేసేవాడవో?"

"సరి, మనవిషయమైతే గ్రంథం ఇంతవరకూ వచ్చేదా? ఆహ్వానించిన తరువాత కూడా ఇంకా ఊరుకోవడమే? ఒకవేళ, అంత అవసరంవస్తే, ఆ అమ్మాయి రాలుగాయితనానికి గేటు బంద్‌చేసినా, ప్రహరీ పెంచి కట్టించినా అవి లంఘించలేకపోతే ఎందుకొచ్చినట్టోయ్? – తాను విరహంలో మునిగి తేలుతూంటే, నాయిక అభిసారికా వేషంతో తనదగ్గిరికి వెదుక్కుంటూవచ్చి...ఏమిటోయ్ వీడి ముఖం కోరికలు! శుకసందేశాలూ మొదలైన కాండ యావత్తూ యథావిధిగా జరిగించాలని అనుకున్నాను గాని, యెందుకులే అని టూకీగానే పోనిచ్చేశాను. ఈ దెబ్బతో దిమ్మతిరిగి పోతుందిలే."

"ఇక ఆ అమ్మాయి శంకరానికి దక్కుతుందా?"

"దక్కించుకునే తాహతు ఉంటే సరి. అయినా మనవాడు ప్రత్యక్షప్రమాణాన్ని లక్ష్యం చెయ్యడు కాదూ?– పోనీ, ఈ వేడి ఇలాగే నిలిచిపోతే వెచ్చవెచ్చగా పద్యాలన్నా వ్రాసుకుంటూ ఉంటాడు. సంపుటంలావున తయారైన తరువాత అచ్చువేసి పద్మావతికి అంకితం ఇచ్చుకుంటాడు. అయ్యేపస అంతవరకే. ఔనా?"

"అంతే నంటావా?"

"కాక మరి. సరేగాని, అయితే ఇంతకూ దేవరవారికి ఆ చాయల ఆశేమైనా ఉందా ఏం?"

★ ★ ★